

Dosarul nr. 2rac-235/22
2-20060344-01-2rac-30092022

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) jud: S. Cușnir
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud: A. Malîi, I. Țurcan, V. Cotorobai

ÎNCHEIERE

9 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și a recursului declarat de avocatul Nicolae Foltea în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Netsistem”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Netsistem” împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și ale procuraturii și încasarea venitului ratat,

împotriva deciziei din 5 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 4 iunie 2020, SRL „Netsistem” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenientul accesoriu Procuratura Generală, solicitând repararea prejudiciului moral în mărime de 300 000 lei, încasarea beneficiului neobținut (venitului ratat) în urma acțiunilor ilicite de sechestrare a proprietății în sumă de 64 359,30 lei și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în procesul penal nr.2016670033 în mărime totală de 40 000 lei și în prezentul proces civil, în mărime de 5 000 lei.

În motivarea acțiunii, s-a indicat că la 28 decembrie 2018 în momentul în care reprezentanții SRL „Netsistem” au prezentat la BC „Mobiasbancă” SA ordinele de plată a salariului celor 33 angajați, le-a fost adus la cunoștință că conturile întreprinderii au fost blocate de procurorii în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, în temeiul unei ordonanței de punere sub sechestru, fără autorizarea judecătorului de instrucție.

Astfel, prin ordonanța procurorului, Bordan Tudor din 28 decembrie 2018, emisă în cadrul dosarului penal nr.2016670033, în absența autorizării judecătorului de instrucție, s-a dispus punerea sechestrului asupra conturilor bancare deținute de SRL „Netsistem”, pe care la acel moment erau 3 988 310,11 lei.

Ulterior, companiei i-a fost adus la cunoștință, că prin încheierea din 3 ianuarie 2019 a judecătorului de instrucție în Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, Elena Costiuc, a fost admis demersul procurorului, Tudor Bordan privind verificarea legalității acțiunii de punere a bunurilor sub sechestru în dosarul penal nr.2016670033, a fost declarată legală și au fost confirmate rezultatele acțiunii de punere sub sechestru, inclusiv confirmată legalitatea aplicării sechestrului asupra conturilor bancare deținute de SRL „Netsistem”.

În motivarea soluției, judecătorul de instrucție a indicat că urmare a acțiunilor de urmărire penală și a măsurilor speciale de investigație efectuate pe cazul dat s-a stabilit faptul că pretinsele acțiuni ilegale investigate în acest caz, au fost comise inclusiv prin intermediul SRL „Netsistem” și anume fiind efectuate mai multe transferuri bancare a mijloacelor bănești dobândite și/sau folosite la comiterea infracțiunilor investigate.

Prin decizia din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată încheierea din 3 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana și pronunțată o nouă hotărâre, prin care s-a respins ca nefondat demersul procurorului Bordan Tudor privind verificarea legalității acțiunii de punere sub sechestru a conturilor bancare deținute de SRL „Netsistem”.

Astfel, s-a invocat că acțiunea de punere sub sechestru a conturilor bancare ale întreprinderii, fără ca această persoană juridică să dețină statutul de bănuț, învinuit, inculpat sau parte civilmente responsabilă în dosarul penal nr.2016670033, făcea imposibil realizarea componentelor dreptului de proprietate asupra mijloacelor financiare aflate în aceste conturi, în sumă de 3 988 310,11 lei.

Nedeținerea statutului în coroborare cu prevederile art. 197 alin. (1) pct. 4) și 204 alin. (1) din Codul de procedură penală, impuneau judecătorul de instrucție să dispună nevalabilitatea acțiunii de punere sub sechestru a conturilor bancare prin ordonanța din 28 decembrie 2018.

Nemotivarea de către judecător a soluției privind legalizarea acțiunii neîntemeiate de aplicare a sechestrului asupra bunurilor unei societăți comerciale care are 33 de angajați, se constituie în calitate de încălcare a condiției obligatorii pentru un proces echitabil, exigență a art. 6 paragraful 1 CEDO și o încercare de blocare a activității economice a întreprinderii.

În condițiile legii procesual-penale, judecătorul de instrucție era obligat la examinarea demersului să ia cunoștința de materialele care confirmau circumstanțele invocate de procuror privind conexiunile reclamantului cu firmele presupus a fi delicvente, în special de existența cărorva acțiuni civile, ordonanțe de recunoaștere a SRL „Netsistem” în calitate de parte civilmente responsabilă, bănuț sau învinuit.

Compania reclamantului deține toate actele, care confirmă că banii din conturi au fost transferați de Primăria municipiului Chișinău urmare a prestării serviciilor contractuale și nu de careva firme delicvente. Judecătorul de instrucție i-a atribuit arbitrar companiei calitatea procesuală de învinuit, neoficializată conform legii, asumându-și, contrar prevederilor art. 24 alin. (1) din Codul de procedură penală, rolul organului de urmărire penală și manifestându-se tendențios în favoarea acuzării, fără a face trimitere și a analiza eventualele înscrisuri prezentate de procuror.

Sechestrarea conturilor, adică indirect sechestrarea tuturor mijloacelor bănești aflate în aceste conturi în sumă de 3 988 310,11 lei a cauzat prejudicii activității

economice întreprinderii, care a fost pusă în imposibilitate să achite salarii la cei 33 angajați, fapt ce condiționează riscul încetării relațiilor contractuale cu aceștia și determină inclusiv încălcarea gravă a prevederilor art. 13 din Codul de procedură penală principiul inviolabilității proprietății, respectiv se admite o ingerință arbitrară în relațiile cu privire la proprietate ale persoanei juridice din partea autorităților statului.

Consideră că atât ordonanța privind punerea sub sechestru a conturilor bancare, fără indicarea sumei concrete de bani care ar fi fost obținuți urmare a transferurilor făcute de careva entități economice, cât și încheierea judecătorului de instrucție, prin care au fost legalizate aceste acțiuni abuzive, sânt acte prin care se atentează direct la dreptul de proprietate al SRL „Netsistem” și prin care se aduc prejudicii grave acestui agent economic.

S-a indicat că, după expirarea termenului de 3 luni după ce organul de urmărire penală a recunoscut SRL „Netsistem” în calitate de bănuț prin acțiunile procedurale din 28 decembrie 2018 de sechestrare a proprietăți care au avut consecințe importante pentru această persoană juridică și care cad sub incidența excepției instituite de alin. (1¹) al art. 63 din Codul de procedură penală, nu a fost înaintată învinuirea, avocatul reclamantului a solicitat emiterea ordonanței de scoatere de sub urmărire penală, în cadrul dosarului penal nr.2016670033.

Prin ordonanța din 8 mai 2019, procurorul Tudor Bordan a dispus respingerea cererii de emitere a ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a SRL „Netsistem”.

Prin încheierea din 28 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, s-a respins ca neîntemeiată plângerea SRL „Netsistem” împotriva ordonanței din 8 mai 2019, fiind invocat că în dosar nu există acte procedurale care ar întări postul procedural de bănuț sau învinuit al SRL „Netsistem”, astfel fiind în imposibilitate să examineze legalitatea unor acte inexistente.

Totodată, judecătorul de instrucție a menționat, că instanța admite și acceptă faptul că, prin acțiunile procurorului Bordan Tudor, care fără a-i atribui SRL „Netsistem” o calitate procesuală de „subiect al răspunderii penale”, a dispus sechestrarea conturilor acesteia, acțiuni considerate ulterior ilegale de către instanță de recurs, ce au dus la încălcarea drepturilor SRL „Netsistem” (în special dreptul de proprietate), acesteia din urmă i-ar fi fost cauzate anumite prejudicii.

De asemenea, după ce reclamantul a contestat cu recurs încheierea judecătorului de instrucție din 28 iunie 2019, procurorii și-au revizuit poziția cu referire la pretențiile primului și, la 6 septembrie 2019, au dispus scoaterea de sub urmărire penală a întreprinderii din motivul lipsei în acțiunile acesteia a elementelor infracțiunilor prevăzute de art. 46, art. 242, art. 244 alin. (2) lit. b), art. 46, art. 243 alin. (3) lit. a) și lit. b) Cod penal.

Suplimentar, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2019 a fost admis recursul declarat de reclamant, cu casarea încheierii judecătorului de instrucție din 28 iunie 2019, în partea motivată fiind indicat că pe de o parte, încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 28 iunie 2019, urmează a fi casată ținând cont de ordonanța din 6 septembrie 2019 de scoatere de sub urmărire penală, iar pe de altă parte, judecătorul de instrucție nu a luat în considerare existența situației reglementate de art. 63 alin. (1¹) din Codul de procedură penală, deoarece acțiunile procedurale de aplicare a sechestrului la 28 decembrie 2018, au avut consecințe importante pentru persoana juridică.

În temeiul faptului că acțiunea procesuală de sechestrare a proprietăți reclamantului era una abuzivă și ilegală, care cauza prejudicii grave și daune considerabile întreprinderii ce nu avea nici un statut procesual în dosarul penal nr. 2016670033, administratorul SRL „Netsistem” a sesizat procuratura anticorupție, solicitând investigarea sub aspect penal și tragerea la răspundere penală a persoanelor care au admis ilegalități.

Prin ordonanța emisă de procurorul în Procuratura anticorupție, Grigore Niculiță la 17 ianuarie 2019 (menținută ulterior prin încheierea judecătorului de instrucție din 30 mai 2019) s-a dispus refuzul în primirea plângerii depuse și înregistrarea conform art. 274 din Codul de procedură penală a acesteia, pe motiv că acțiunile reclamantei nu pot fi privite ca fapte infracționale, deoarece actele procurorului urmau a fi contestate în conformitate cu prevederile normelor procesual-penale.

Consideră că în speța este prezentă eroarea gravă, manifestată de reprezentanții organului de urmărire penală, precum și de către procurori, care au încălcat principiul general potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere.

În cazul companiei reclamante, a fost nevoie de aproape 2 ani, ca să demonstreze ilegalitatea sechestrării proprietăți sale și tragerii la răspundere penală, condiție inacceptabilă într-un stat de drept, în care drepturile și libertățile fundamentale ale omului trebuie să fie primordial apărute și garantate.

Pe parcursul cercetărilor în cadrul urmăririi penale la cauza penală nr. 2016670033, în cadrul procesului intentat pe marginea acțiunilor ilegale admise de reprezentanții organului de urmărire penală, precum și în cadrul proceselor judiciare prin care au fost contestate acțiunile și actele procedurale ilegale ale procurorilor, companiei reclamante i-au fost cauzate daune materiale, create obstacole morale, pierdere de timp și pierdere de imagine în perioada aflării sub urmărire penală.

Prin hotărârea din 5 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Netsistem” împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și ale procuraturii și încasarea venitului ratat.

S-a încasat din Bugetul de stat al RM, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul SRL „Netsistem” suma de 21 000 lei, cu titlu compensație pecuniară a prejudiciului moral, 40 000 lei cu titlu de prejudiciu material și cheltuielile de judecată proporțional părții admise, prin compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică în mărime de 1000 lei, iar în total suma de 62 000 lei.

În rest, cererea SRL „Netsistem” privind compensarea prejudiciului moral, încasarea venitului ratat în sumă de 64 359,30 și a cheltuielilor de judecată, au fost respinse, ca fiind neîntemeiate.

Prin decizia din 5 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de SRL „Netsistem”.

S-au admis apelurile declarate de Ministerul Justiției și Procuratura Generală.

S-a casat parțial hotărârea din 5 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea admitterii pretențiilor SRL „Netsistem”, privind repararea prejudiciului material și, în această parte, s-a pronunțat o hotărâre nouă, prin care:

S-a respins ca fiind neîntemeiată pretenția din cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Netsistem” împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală, cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin acțiunile ilicite a organului de urmărire penală.

În rest, hotărârea primei instanțe s-a menținut.

În motivarea deciziei emise, Colegiul instanței de apel a reținut că acțiunea de punere sub sechestru a conturilor bancare ale SRL „Netsistem”, prin ordonanța procurorului din 28 decembrie 2018, neavând statut de bănuț/învinuit, cu scoaterea ulterioară a acestuia de sub urmărire penală, echivalează cu tragerea ilegală la răspundere penală. Față de toate aceste considerente, este evident că instanța de fond temeinic și legal a concluzionat, că SRL „Netsistem”, a fost supusă acțiunilor sau măsurilor prevăzute la art. 3 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești și respectiv corect a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul SRL „Netsistem” suma de 21 000 lei, cu titlu compensație pecuniară a prejudiciului moral, care este una rezonabilă și echitabilă, fiind o despăgubire utilă și suficientă, compensatoare pagubelor de ordin moral cauzat persoanei vizate, această despăgubire fiind corespunzătoare și criteriilor de despăgubire stabilite de CtEDO prin jurisprudența sa. Or, cuantumul prejudiciului moral pretins în mărime de 300 000 de lei este vădit disproporțional și excesiv în raport cu criteriile stabilite la caz și principiul general al echității.

Referitor la cerința privind încasarea venitului ratat în sumă de 64 359,30 lei, Colegiul a conchis că instanța de fond corect a concluzionat despre netemeinicia acesteia, or, compania nu a probat-o. În sensul dat, Colegiul instanței de apel a făcut referire la jurisprudența CtEDO, cauzele Norma Telecom SRL c. Moldovei cererea nr.38503/08, §12, hotărârea din 17 mai 2016, Dragomir c. României, cererea nr. 31181/03, §27, hotărârea din 21 octombrie 2008 și SC Bartolo Prod Corn SRL și Botomei c. României, cererea nr. 16294/03, §60, hotărârea din 21 februarie 2012.

Colegiul a reținut că partea nu a prezentat dovezi care să ateste și demonstreze că în perioada de referință și datorită acțiunilor organului de urmărire penală nu a obținut venitul în sumă de 64 359,30 lei. Partea în acest sens nu a prezentat probe utile și pertinente, nu a demonstrat corelația dintre acțiunile organului de urmărire penală și neobținerea venitului pretins.

În ce privește încasarea sumei de 40 000 lei, cu titlu de prejudiciu material suportat sub formă de cheltuieli de judecată, care constă din cheltuielile pe care le-a suportat în legătură cu acordarea asistenței juridice în cadrul derulării cauzei penale, Colegiul a considerat, că instanța de fond nejustificat și neîntemeiat a dispus acordarea în beneficiul SRL „Netsistem” a acestei sume, or, deși a prezentat contractul de asistență juridică nr. 01/01-2019 din 3 ianuarie 2019 cu anexa nr. 1 din 28 ianuarie 2019 și facturile fiscale nr. 0747529 din 4 februarie 2019 și nr. 0747553 din 3 octombrie 2019, compania reclamantă nu a prezent listă detaliată a acțiunilor întreprinse de avocatul Foltea Vasile în cauza menționată.

În context, referitor la aspectul dat, a conchis că, SRL „Netsistem” nu a demonstrat că cheltuielile de judecată formate din plata pentru asistența juridică au fost rezonabile și necesare, deoarece doar demonstrarea achitării (transferul sumei

în contul avocatului) nu este o probă suficientă și capabilă de a demonstra că cheltuielile cerute spre compensare au fost rezonabile și necesare.

La 11 iulie 2022, Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei din 5 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei și a hotărârii, cu emiterea unei hotărâri noi, prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate și pasibile casării, or instanțele de judecată au interpretat în mod eronat legea și au apreciat arbitrar probele.

Consideră că instanțele au aplicat eronat normele de drept material ce țin de încasarea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Ulterior, la 20 iulie 2022, avocatul Vasile Foltea în interesele SRL „Netsistem”, a declarat recurs împotriva deciziei din 5 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea totală a deciziei și parțială hotărârii, cu pronunțarea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

În motivarea recursului, reprezentantul SRL „Netsistem” a invocat că, decizia este ilegală din motivul aplicării eronate a normelor de drept material prin interpretarea în mod eronat a legii și prin aprecierea arbitrară a probelor.

În acest sens, consideră că instanța de apel a interpretat în mod eronat prevederile actelor legislative care reglementează criteriile pentru stabilirea mărimii compensației pentru repararea prejudiciului moral de către instanța de judecată.

Or, motivele, probele și argumentele care confirmă dimensiunile prejudiciului moral suferit de SRL „Netsistem” pe parcursul procesului în care a fost acuzată neîntemeiat de comiterea pretinsei fapte prejudiciabile prevăzute de art.46, art.242, art.244 alin.(2) lit. b), art. 46, art. 243 alin. (3) lit. a) și b) din Codul penal, dar și mărimea despăgubirilor necesar a fi încasate cu titlu de compensație, au fost consemnate detaliat de reprezentantul acesteia în paragrafele nr.1-16 din partea motivatorie a cererii de chemare în judecată.

A relatat că, compania a suferit un prejudiciu moral considerabil, determinat inclusiv de necesitatea suportării daunelor apărute urmare a excluderii din circuitul economic al întreprinderii a disponibilului de 3 988.310,11 lei; deplasării reprezentanților întreprinderii la sediile organului de urmărire penală și procurorilor în procesul anchetării dosarului penal în cadrul căruia a fost aplicat sechestru asupra proprietății; schimbării administratorilor, pe motiv că administratorul Mosorete Anatolie nu a mai rezistat presiunilor de ordin psihologic solicitând demisia sa.

Diminuând de peste 14 ori cuantumul prejudiciului moral solicitat a fi acordat, instanța de apel a interpretat și aplicat eronat normele legale care reglementează modul de stabilire a dimensiunilor acestuia și a desconsiderat faptul că bucurându-se în mediul de afaceri și societate de o reputație impecabilă, reclamantul SRL „Netsistem” a suferit grav în urma acțiunilor arbitrare ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii.

La fel, a invocat că argumentele invocate de instanța de apel, precum că instanța de fond neîntemeiat și nejustificat ar fi dispus acordarea sumei de 40 000 lei cu titlu de prejudiciu material sub formă de cheltuieli de judecată suportate în

legătură cu acordarea asistenței juridice în cadrul derulării cauzei penale din motiv că nu ar fi fost prezentată o listă detaliată a acțiunilor întreprinse de avocatul Vasile Foltea, nu corespund realității și reprezintă o apreciere arbitrară a probelor.

De asemenea, consideră că instanțele, respingând cerința privind încasarea venitului ratat în sumă de 64 359,30 lei, nu a analizat și nu a luat în considerare faptul că printr-o altă decizie a Colegiului penal al Curții de apel Chișinău din 23 septembrie 2019 (analizată în sub net. 5.6 din partea motivator ie a cererii de chemare în judecată), s-a menționat că, cauzarea prejudiciului este în legătură cauzală cu acțiunile ilicite menționate și a provocat consecințe importante.

Respectiv, instanța de apel nu a apreciat corespunzător gravitatea consecințelor acțiunii de punere sub sechestru a conturilor bancare ale SRL „Netsistem”, care a făcut imposibil realizarea de către această persoană juridică a componentelor dreptului de proprietate asupra mijloacelor financiare aflate în aceste conturi într-o perioadă îndelungată.

Suplimentar, consideră că instanța de apel a neglijat argumentele invocate de SRL „Netsistem” în partea reducerii nejustificate de către instanța de fond, de 5 ori, a cuantumului cheltuielilor pentru asistență juridică suportate de reclamant în acest proces civil: de la 5 000 lei - la 1 000 lei.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Referitor la termenul de declarare a recursurilor, Colegiul reține că decizia din 5 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost comunicată părților la 11 iulie 2022, prin intermediul poștei electronice (vol. II, f.d.21).

Din aceste considerente, Colegiul constată că recursurile au fost declarate în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Curtea Supremă de Justiție a expediat pentru cunoștință intimaților cererile de recurs la 30 septembrie 2022, informându-i despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței. Însă, până la data examinării admisibilității recursului, referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate

în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererile de recurs depuse nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele acestora sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursurile declarate nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și recursul declarat de avocatul Nicolae Foltea în interesele SRL „Netsistem” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și recursul înaintat de avocatul Nicolae Foltea în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Netsistem”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Galina Stratulat